

MISA PARA SA PANGATAMAN KAN LINALANG

PANKINÂBAN NA ALDAW NIN PAGPAMIBI
PARA SA PANGATAMAN KAN LINALANG



GENERAL INSTRUCTION FOR DIOCESES AND PARISHES IN THE PHILIPPINES

**ON THE CELEBRATION OF THE "DAY OF PRAYER FOR CREATION"
WITH THE "MISSA PRO CUSTODIA CREATIONIS"
(MASS FOR THE CARE OF CREATION)**

Pursuant to our endorsement last year of elevating the Day of Prayer for Creation into a Feast, and in light of the recent approval by the Vatican of the Missa pro custodia creationis (Mass for the Care of Creation), the 130th Plenary Assembly of the Catholic Bishops' Conference of the Philippines (CBCP) issues the following general instruction and liturgical mandate:

1. MANDATE TO CELEBRATE "CREATION DAY" NATIONALLY

By virtue of the authority granted to bishops and episcopal conferences by the General Instruction of the Roman Missal (GIRM #373-374), we hereby mandate:

- All parishes and ecclesial communities in the Philippines shall celebrate "Creation Day" (also called the "World Day of Prayer for the Care of Creation") on the first Sunday of September each year.
- The formulary and biblical readings of the newly approved Missa pro custodia creationis shall be used instead of the usual Sunday in Ordinary Time.

This decision is grounded in GIRM's provision that episcopal conferences may designate a "Mass for Special Needs" on a Sunday when there is pastoral advantage, as is already done globally for World Mission Sunday and the Week of Prayer for Christian Unity.

2. EFFECTIVITY OF THIS MANDATE

- This mandate takes immediate effect and shall begin on Sunday, 7 September 2025.
- This directive would be superseded if the Holy See formally approved a "Feast of Creation in Christ" in the liturgical calendar.
- In the meantime, we encourage dioceses and communities to treat this observance as a national liturgical priority in support of the global movement for integral ecology and synodal renewal.

3. LITURGICAL TEXTS AND GUIDELINES

- The Episcopal Commission on Liturgy (ECL) is tasked with reviewing and adapting the working English translation provided by the Dicastery for Divine Worship and securing its confirmation.
- The formulary and readings (including Colossians 1:12–20, Psalm 104, and Matthew 6:25–33) will be disseminated officially to all dioceses and parishes once finalized.

4. PASTORAL AND THEOLOGICAL FOUNDATIONS

This national directive is deeply rooted in pastoral urgency and theological reflection:

- Pastorally, the ecological crisis poses a clear sign of the times. The faithful in our parishes—especially the poor and vulnerable—are already living through the devastations of climate change, biodiversity loss, and environmental degradation.
- Liturgically, this Mass provides a concrete opportunity for Eucharistic celebration to become a space for repentance, lamentation, thanksgiving, and renewed ecological conversion in the spirit of *Laudato Si'*. This is a first step for the mystery of Creation in Christ to start enriching the liturgical year.
- Theologically, Sunday—the day of both Creation and New Creation—holds a powerful dual symbolism, affirming both God's act of Creation and Christ's renewal of all things. This Mass also reintroduces often-neglected dimensions of Christology and Trinitarian theology in connection to Creation.

5. ECUMENICAL AND CATECHETICAL DIMENSIONS

- The CBCP also encourages parallel ecumenical observances and shared initiatives during the Season of Creation (September 1–October 4), especially on September 1, the traditional day of the global ecumenical celebration grounded in the rich and ancient symbolism of September 1 in the Byzantine liturgical calendar as the day commemorating God's act of creation of the world.
- This Mass is a catechetical tool: a chance to deepen the People of God's understanding of our shared vocation to care for our common home and Christ's cosmic role as Creator and Redeemer.

6. LOOKING AHEAD: TOWARD A FEAST OF CREATION IN CHRIST

We renew our humble petition to the Holy See—submitted alongside more than 30 episcopal conferences—for the establishment of a Feast of Creation in Christ in the universal liturgical calendar. Until such a Feast is granted, we commit as a Church in the Philippines to liturgically uphold the sacredness of the created world and the mystery of Creation through this national Sunday observance.

May this new liturgical moment bear much fruit in our ecclesial life, deepen our solidarity with the poor and the earth, and help form a Church that truly reflects the beauty of Creation created and redeemed in Christ.

“The mystery of creation is the beginning of salvation history, which culminates in Christ... Sacred Scripture exhorts humankind to contemplate the mystery of creation and to give endless thanks to the Holy Trinity for this sign of His benevolence.” (Decree of the Dicastery for Divine Worship and the Discipline of the Sacraments, 2025)

On Missa pro custodia creationis:

Summary of Intervention of Archbishop Vittorio Francesco Viola, O.F.M. on Missa pro custodia creationis:

With the Encyclical Letter *Laudato si'* (24 May 2015), Pope Francis drew everyone's attention - believers and non-believers alike - to the care of our common home, a theme taken up by the Apostolic Exhortation to all people of good will titled *Laudate Deum* (4 October 2023) on the climate crisis.

Creation in liturgy

The Easter mystery is made real throughout our sacred Liturgy. Every moment of the liturgical year celebrates the mystery of creation's redemption, renewal and final fulfilment in the Easter of the Lord.

Truly, in the annual commemoration of Easter and every Sunday, in every Eucharistic celebration (as in the presentation of the gifts), in the *Rogations*, in the *Four Tempora* as well as in the individual sacraments, the Liturgy dwells upon God's creative action within the horizon of salvation history.

To the richness that the Liturgy already enfolds regarding the mystery of creation, we now add the *Missa pro custodia creationis* which, with the approval of Pope Leo, is henceforth included in the *Missale Romanum, editio typica tertia* (2008). It will appear among the *Missæ et Orationes pro variis necessitatibus vel ad diversa*, Section 2 *Pro circumstantiis publicis*. Its use is regulated by Chapter VII of the *Institutio Generalis Missalis Romani* and its own rubrics (*Missale Romanum, editio typica tertia*, p. 1074).

A formulary for the Mass for the care of creation

The title of the new form is inspired by the proper biblical hermeneutics to which Pope Francis has called us. In No. 67 of *Laudato si'* we read: “Tilling” refers to cultivating, ploughing or working, while “keeping” means caring, protecting, overseeing and preserving. This implies a relationship of mutual responsibility between human beings and nature’.

Verse 2 of Ps 18(19), chosen as the **Entrance Antiphon** (*The heavens tell of the glory of God, / the work of his hands announces the firmament*), opens the celebration by expressing wonder at how creation reflects the glory of God: without this wonderment “our attitude,” writes Pope Francis, “will be that of masters, consumers, ruthless exploiters” of natural resources (LS 11).

The **Collect** prayer devoutly synthesises the theology of creation inspired by Holy Scripture: Christ is the first-born of all creation; the Father has called all things into existence; humanity is called to safeguard his work.

The **Offertory Prayer** takes up and amplifies the words of the presentation of the gifts in a manner that encapsulates the theological concepts that inspire our liturgical contemplation of creation. In very brief summary: the entire history of salvation, of which creation is the foundation and beginning, culminates in the Lord's Passover; the liturgy makes the paschal mystery present in a sacramental manner, renders it real and reveals its efficacy; in continuity with the logic of the Incarnation, what God has created and the work of human hands (bread, wine, oil, water...) reach their full meaning in the celebratory action; their nobility demands our contemplative gaze on created things, which changes our relationship with them. Verse 3 of Ps 97, the **Communion Antiphon** (*All the ends of the earth have seen / the salvation of our God*), accompanies the assembly nurtured at the Eucharistic banquet and contemplating the work of salvation that unites humans to all creatures,

With the **Prayer after Communion** we invoke the fruits of the mystery that has been celebrated. This prayer is inspired by *Laudato si'* n. 66 where Pope Francis reminds us that there are 'three fundamental and closely intertwined relationships: with God, with our neighbour and with the earth itself. According to the Bible, these three vital relationships have been broken, both outwardly and within us. This rupture is sin'.

Communion *with God, with one's neighbour, with the earth* is nourished by the Eucharist, the "sacrament of unity", and it reaches towards its ultimate fulfilment, towards that fullness of communion in which all things will be new. Harmony with all creatures, which we contemplate in Francis of Assisi, can only arise, as it did for the Poverello, from an experience of reconciliation that makes communion with God and with our sisters and brothers possible.

Readings for the Mass for the Care of Creation:

The new "Mass for the Care of Creation" includes readings from the Old Testament (Wisdom 13:1-9), the Responsorial Psalm (Psalm 18 or 103), St. Paul's letter to the Colossians (1:15-20), and selections from the Gospel of Matthew (6:24-34 and 8:23-27). These readings emphasize God's presence in creation, the importance of stewardship, and Christ's role in creation.

First Reading (Old Testament):

Wisdom 13:1-9 highlights the beauty and order of creation as a reflection of God's glory, encouraging reflection on the Creator. This invites us to recognize the beauty of the Creator in that of creatures.

Responsorial Psalm:

Either Psalm 18 ("The heavens declare the glory of God") or Psalm 103 ("Bless the Lord, all his creatures") is suggested, emphasizing God's majesty and the goodness of creation. Moreover, it is a song of blessing for God's creative work.

Second Reading (New Testament):

Colossians 1:15-20 proclaims Christ as the image of the invisible God, the firstborn of all creation, and the one through whom all things were created. This hymn offers a Christological reading of creation.

Gospel:

Selections from Matthew include (Mt 6: 24-34, parable of the birds and lilies: "*Look at the birds of the air...Seek, first of all, the kingdom of God and his righteousness*"). This emphasizes God's providence and care for all creation; and, Mt 8:23-27, Jesus calming the storm: "*He arose and threatened the winds and the sea and there was a great calm*". This showcases God's power over nature and the need for trust.

These readings aim to deepen the congregation's understanding of their responsibility to care for God's creation and to inspire reverence and gratitude for the natural world. In effect, they may be seen as presenting a "challenge" and an opportunity to commit to practicing the corrected hermeneutics of biblical texts that LS 67 emphasized. Without such correction, one risks supporting positions that are inconsistent with the truth of Revelation and holding, for example, the attitude that LS 69 defines as "distorted anthropocentrism".

Moreover, the prayers in the Mass also echo this theme, calling for a life of harmony with all creatures.

In conclusion, the *Missa pro custodia creationis* takes up some of the main positions contained in LS and expresses them in the form of a prayer within the theological framework that the encyclical revives. The texts of this formulary are a good antidote against a certain reading of LS that risks reducing the depth of its content to a "false or superficial ecology" (LS 59) far removed from that "integral ecology" amply described and promoted in the encyclical (cf. LS chap. IV).



+ MOST REV. DAVID WILLIAM V. ANTONIO, D.D.

Bishop of Ilagan

Chairman, Episcopal Commission on Liturgy



+ MOST REV. GERARDO A. ALMINAZA, D.D.

Bishop of San Carlos

Bishop in-charge of Integral Ecology (ECSA-JP)

RITO SA PAGPOON

Kun nagkatiripon na an banwaan asin nasa angay nang disposicion para sa Misa, an commentator nagbabasa kan patará-tará para sa Misa, nagsasabi:

Diós marhay na (aga/hapon/banggi) mga tugang ki Cristo.

Ngonian na aldaw, nagkakatiripon kita sa lamesa kan Kagurangnan para sa an Ikaduwang Pulo may Tulong Domingo sa Ordinariong Panahon, na inaalok man kita na maghorop-horop kan satong katungdan bilang mga katiwala kan mga linalang kan Diós. An Simbahan sa bilog na kinâban nagcecelebrar kan panahon nin Paglalang, sarong mahalagang momento tanganing kita makabâgo nin satong panugâ na pangatamanon an dagâ—an satong eerokan—asin tanganing masalming sa gabos na linalang an karahayan kan Kaglalang.

An Tataramon kan Diós nagpapagiromdom sato na an mga sa-disipulong gawe bakò ini sa dai nin kantidad, huli ta an pagsunod ki Cristo iyo an pag-akò kan mga agi kan cruz. Dangan ini sarong pag-alok na kita mabuhay, maglingkod, asin mamoot. Kaya bilang mga maimbod na akì kan Diós buksan niato an satong mga puso para sa saiyang Tataramon, binabâgo an satong paggalang sa mga linalang, asin pinapakusog an satong pagholaw na mabuhay bilang mga totoong katiwala kan saiyang mga balaog.

May mga pusong panô nin pagkamoot asin pasasalamat, awiton niato an Awit sa Paglaog, matindog an gabos.

RITO SA PAGPOON

1. Kun tiripon na an banwaan, an padi, kaiba an mga ministro, madolok sa altar, mantang an Awit sa Paglaog kinakanta.

ANTIFONA SA PAGLAOG

S 18, 3

An langit nagsasaysay kan kamurawayan kan Diós,
an gibo kan saiyang kamot inoosipon kan firmamento.

Pag-abot sa altar, pakadukô nin hararom na kaiba an mga ministro, an padi mahadok sa altar sa pagtaong-galang, asin kun pagmarahayon, ma-incienso sa cruz asin sa altar. Dangan kaiba an mga ministro maduman sa tukawan.

Pakatapos na kantahon an Awit sa Paglaog, an padi asin an mga tawo, nakatindog, mapangurus; mantang nakaatubang sa mga tawo, an padi nagsasabi:

Sa ngaran kan Amâ, asin kan Akì, asin kan Espiritu Santo.

An banwaan minasimbag:

Amen.

2. Dangan an padi, naka-onat an mga kamot, mataong-galang sa banwaan, nagsasabi:

**An gracia ni Jesu Cristong Kagurangnan ta,
an pagkamoot kan Diós,
asin an pakisumarô kan Espiritu Santo mapasaindo gabos.**

O:

**An gracia asin an katoninongan na gikan sa Diós satuyang Amâ
asin ki Jesu Cristong Kagurangnan mapasaindo gabos.**

O:

An Kagurangnan mapasaindo.

An banwaan minasimbag:

Asin sa saimong espiritu.

An obispo, embes kan An Kagurangnan mapa-saindo, minasabi sa enot na pagtaong-galang na ini nin:

An katoninongan mapa-saindo.

-
3. Sa pinakahalipot na mga tataramon, an padi, o an diacono o ibang ministro, makaka-patará-tará sa banwaan kun ano an Misa sa aldaw na iyan.

GAWE NIN PAGSOLSOL*

4. **Dangan masunod an Gawe nin Pagsolsol; an banwaan inaalok kan padi na nagsasabi:**
Mga tugang, akoon ta an satong mga kasâlan,
tanganing magkanigô kitang magcelebrar
kan mga banal na misterio.

Gigibohon an halîpot na pagtoninong. Pakatapos an gabos durungan na mapangadyî kan nagkukumpisal ako:

Nagkukumpisal ako sa Diós na makakamhan,
asin saindo, mga tugang,
ta nagkasalà ako nin makurî
sa isip, sa tataramon, sa gibo, asin sa kapabayaan:

Asin tinotombok an daghan, sinda nagsasabi:
salà ko, salà ko, makuring salà ko.

Dangan sinda minapadagos:

Kaya nangangadyî ako ki Santa María, danay na Virgen,
sa gabos na Angeles asin Santos,
asin saindo, mga tugang,
na ako ipamibi sa Kagurangnan tang Diós.

Minasunod an absolucion kan padi:

Maherak man lugod sato an Diós na makakamhan
asin, pakapatawada an satong mga kasâlan,
darahon kita sa buhay na daing kasagkoran.

An banwaan minasimbag:

Amen.

* Sa aldaw nin Domingo, orog na sa Panahon kan Pascua kan Pagkabuhay-liwat, embes kan kinaugalian na Gawe nin Pagsolsol, pwedeng gibohon an pagbendicion asin pagwirik nin tubig sa pagromdom kan Bonyag (susog sa Mga Kadagdagan II sa Misal Romano) Cf. *Missale Romanum, editio typica tertia*, pp. 1249-1252.

O:

5. An padi inaalok an banwaan na gibohon an Gawe nin Pagsolsol:

**Mga tugang, akoon ta an satong mga kasâlan,
tanganing magkanigo kitang magcelebrar
kan mga banal na misterio.**

Masunod an halîpot na pag-ontok na toninong.

Pakatapos, an padi nagsasabi:

Maherak ka samô, Kagurangnan.

An banwaan minasimbag:

Ta kami nagkasalâ saimo.

Padi:

Ipahiling mo samô, Kagurangnan, an saimong pagkaherak.

Banwaan:

Asin tâwan samôan saimong kaligtasan.

Minasunod an absolucion kan padi:

**Maherak man lugod sato an Diós na makakamhan
asin, pakapatawada an satong mga kasâlan,
darahon kita sa buhay na daing kasagkoran.**

An banwaan minasimbag:

Amen.

O:

6. An padi inaalok an banwaan na gibohon an Gawe nin Pagsolsol:

**Mga tugang, akoon ta an satong mga kasâlan,
tanganing magkanigo kitang magcelebrar
kan mga banal na misterio.**

Masunod an halîpot na pag-ontok na toninong.

Pakatapos, an padi, o an diacono o ibang ministro, sinasabi ining minasunod o iba pang pag-arang na yaon an Kagurangnan, maherak ka (Kýrie, eléison):

Ika na sinugo sa pagpaomay kan mga nagsosolsol:

Kagurangnan, maherak ka.

O:

Kýrie, eléison.

An banwaan minasimbag:

Kagurangnan, maherak ka.

O:

Kýrie, eléison.

Padi:

Ika na nagdigdi sa pag-apod kan mga parakasalà:

Cristo, maherak ka.

O:

Christe, eléison.

Banwaan:

Cristo, maherak ka.

O:

Christe, eléison.

Padi:

Ika na nagtutukaw sa too kan Amâ sa pagsurog samô:

Kagurangnan, maherak ka.

O:

Kýrie, eléison.

Banwaan:

Kagurangnan, maherak ka.

O:

Kýrie, eléison.

Minasunod an absolucion kan padi:

**Maherak man lugod sato an Diós na makakamhan
asin, pakapatawada an satong mga kasâlan,
darahon kita sa buhay na daing kasagkoran.**

An banwaan minasimbag:

Amen.

-
7. **Minasunod an mga pag-arang na Kagurangnan, Maherak ka (Kýrie, eléison), kun dai pa ini ginibo sa iba pang Gawe nin Pagsolsol.**

P. Kagurangnan, maherak ka.

S. Kagurangnan, maherak ka.

P. Cristo, maherak ka.

S. Cristo, maherak ka.

P. Kagurangnan, maherak ka.

S. Kagurangnan, maherak ka.

O:

P. Kýrie, eléison.

S. Kýrie, eléison.

P. Christe, eléison.

S. Christe, eléison.

P. Kýrie, eléison.

S. Kýrie, eléison.

8. Dangan kun kaipuhan, kinakanta o pinapangadyi ining awit:

Kamurawayan sa Diós sa kaitaasan
asin sa dagâ katoninongan sa mga tawong marahay an boót.

Inoomaw mi ika,
rinorokyaw mi ika,
sinasamba mi ika,
pinapamuraway mi ika,
pinapasalamatan mi ika huli kan dakula mong kamurawayan,
Kagurangnan na Diós, Hadeng langitnon,
Diós Amang makakamhan.

Kagurangnan Aking Bogtong, Jesu Cristo,
Kagurangnan na Diós, Cordero kan Diós, Aki kan Amâ,
ika na nagpaparà kan mga kasâlan kan kinâban,
kaheraki kami;
ika na nagpaparà kan mga kasâlan kan kinâban,
akoa an samong pakimaherak;
ika na nagtutukaw sa tóo kan Amâ,
kaheraki kami.

Ta ika sana an Banal, ika sana an Kagurangnan,
ika sana an Orog Kahalangkaw,
Jesu Cristo, kaiba kan Espiritu Santo:
sa kamurawayan kan Diós Amâ.
Amen.

COLECTA

9. Pakatapos kan himno, an padi, bendito an mga kamot, nagsasabi:

Mamibi kita.

Asin an gabos, kaiba kan padi, minapangadyî na toninong sa halîpot na panahon.

Dangan an padi, naka-onat an mga kamot, minapangadyî kan Colecta;

O Diós Amâ,
na ki Cristo, an panganay kan gabos na linalang,
nag-apod sa gabos na bagay na magin yaon (sa kinâban)
warasan, namimibi kami,
na mahuyò sa hinangos kan Espiritu na nagtatao nin buhay
atamanon ming may pagkamoot
an mga gibo kan saimong mga kamot.
Huli ki Jesu Cristong Kagurangnan niamo, saimong Aki,
na kaiba mong nabubuhay asin naghahade,
kasarô kan Espiritu Santo,
Diós, sa gabos na kapanahonan kan mga panahon.

kun tapos na, an banwaan nagsasabi sa makusog na tingog:

Amen.

THE LITURGY OF THE WORD

ENOT NA BABASAHON

Kadonongan 9, 13-18b

9. Dangan an lector minaduman sa ambo asin minabasa kan Enot na Babasahon, mantang an gabos, nakatukaw, naghihinanyog.

Pagbasa sa Libro nin Kadonongan

Siísay an makakaaram kan hatol kan Diós?
Siísay an makakapaghonâ

kun ano an boót kan KAGURANGNAN?

An mga pag-atid-atid kan mga magagadanon matalaw,
asin mayong kasegurohan an samong kaisipan:
ta an malalapáon na hawak naggagabat sa kalag,
asin na dadátogan kan dagânon na tolda
an isip na dakul an pinakilabotan.

Masakit nang madootan an mga bagay sa dagâ
asin an maáabot kan kamot nakukua sa pagpagal;
alagad an mga bagay na yaon sa langit, siísay an makakatalastas?
An saimong hatol, siísay an nakakaaram
kun dai mo itao an kadonongan
asin sugoon an banal mong espiritu hale sa orog kahalangkaw?
Sa siring napapatanos an mga aagihan kan mga yaon sa dagâ;
an mga kagaya-gaya saimo nanonodan nin mga tawo,
asin huli kan kadonongan sinda nakakaligtas.

Sa pagpaísi na tapos na an babasahon, an lector nagsasabi sa makusog na tingog:

Tataramon kan Kagurangnan.

Gabos minasimbag:

Salamat sa Diós.

10. An salmista, o cantor, nagkakanta o nagpapangadyî kan Salmo, mantang an banwaan an nagsisimbag.

S. Kagurangnan, Ika an samuyang paalawan
sa surunod-sunod na kapag-arakían.

**Binabalik mo an mga magagadanon sa alpog;
sinasabihan mo: “Bumalik kamo, mga akì ni Adan.
Ta an sangribong taon sa mga mata mo garo kasuodmang nakaági,
sarong turno nin pagtanod sa banggi.”**

S. Kagurangnan, Ika an samuyang paalawan
sa surunod-sunod na kapag-arakían.

**Inaánod mo sinda, pangiturogan sinda,
pagkaaga siring sa dóot na nagtutubo,
pagkaága namumurak mantang nagtatalubo,
dapit-hapon naluluyos saka naáalang.**

S. Kagurangnan, Ika an samuyang paalawan
sa surunod-sunod na kapag-arakían.

**An pagbilang kan samong mga aldaw
sa siring ipabatid mo samo,
na madara niamo an puso sa kadonongan.
Magbalik ka, KAGURANGNAN! Noarin pa?
Ata kaugayi man an saimong mga sorogoon.**

S. Kagurangnan, Ika an samuyang paalawan
sa surunod-sunod na kapag-arakían.

**Basoga kami pag-aga kan karahayan mong boót,
asin magkukurahaw kami (nin kaogmahan) gabos ming aldaw.
Mapasamuya an kahamisan kan Kagurangnan niamong Diós,
asin papusogon niya an gibo kan samong mga kamot,
papusogon niya an gibo kan samong mga kamot**

S. Kagurangnan, Ika an samuyang paalawan
sa surunod-sunod na kapag-arakían.

11. Pakatapos, kun igwa nin Ikaduwang Babasahon, binabasa ini kan lector sa ambo, siring sa sinambit sa itaas.

Pagbasa sa Surat ni San Pablo ki Filemon

Ako, si Pablo, kurang na,
asin ngonian bilanggo man para ki Cristo Jesus,
kinakaolay taka manonongod sa sakong akì, si Onésimo,
na inakì ko mantang ako nakagapos.
Sinusugo ko siya giraray saimo, siya na sakuyang puso.
Boót ko man kutâ na pugolan siya digdi sakô,
tanganing sa ngaran mo makapaglingkod siya sakô
na nabibilanggo huli kan evangelio; alagad,
habô akong maggibo nin ano man na suway sa saimong boót,
tanganing an marahay mong gibo dai mag-gikan sa pirit,
kundi sa rogaring na boót.
Gayod iyo ini an dahilan kun tâno ta nakasuway siya saimo
sa halipot na panahon, tanganing maáko mo siya sagkod pa man,
bakong bilang oripon, kundi orog kisa oripon,
tugang na padangat: orog sa gabos, sakuyà,
alagad gurano pa daw saimo, bilang tawo,
asin man bilang yaon sa Kagurangnan!
Kaya, kun para saimo ako sarong kadamay,
akoa siya na garo ako.

Sa pagpaísi na tapos na an babasahon, an lector nagsasabi sa makusog na tingog:
Tataramon kan Kagurangnan.

Gabos minasimbag:
Salamat sa Diós.

12. Minasunod an Allelúia, o ibang awit susog sa mga rubrico na angay sa panahon kan liturgia.

S. Allelúia, allelúia.

**Paliwanaga an saimong lalawgon sa saimong sorogoon
asin tukdoe ako kan saimong mga kasuripotan.**

S. Allelúia, allelúia.

EVANGELIO

Lucas 14, 25-33

15. Dangan an diacono, o an padi nagduduman sa ambo, asin kun pagmarahayon inibahan kan mga ministro na dara an incienso asin mga kandila, asin nagsasabi:

An Kagurangnan mapasaindo.

An banwaan minasimbag:

Asin sa saimong espiritu.

Diacono, o padi:

Pagbasa kan banal na Evangelio susog ki San Lucas,

mantang nagtataram kaini, saiyang kinukrusan an libro, an saiyang angog, ngosò asin daghan.

An banwaan nagrorokyaw:

Kamurawayan saimo, Kagurangnan.

Dangan an diacono o an padi nag-iíncienso sa libro, kun ginagamit an incienso, asin nagrorokyaw kan Evangelio.

Nakikipagbaklay ki Jesus dakul na katawohan:
pagbirik, nagsabi siya sainda:

**“An nagdodolok sakô na dai ikinaka-ongis
an sadiri niyang amâ asin inâ, agom asin mga akì,
mga tugang na lalaki asin mga tugang na babae,
pati an kalag niya man sana, dai sukat magi kong disipulo.
An sisay man dai magpâsan kan sadiri niyang cruz
digdi sa hudyan ko, dai magigi kong disipulo.
Ta siisay saindo na boót magtugdok nin torre,
an dai ngona matukaw asin dai mabilang kan gagastoson,
kun igwa siya nin ikakapahaman?**

**Ta pakatapos ibugtak an patugmadan
asin mayô siya nin ikakapahaman,
an gabos na makatànw mapoon pagkalwag saiya, na an sabi:
'An tawong ini nagpoon pagtugdok
asin mayô man sana nin ikakapahaman.
O siísay na hade na maki-kiguerra sa sarô man na hade,
an dai ngona matukaw sa pagpahatol
kun sa sampolong ribo niyang soldados
malalabanan niya an igwa nin duwang polong ribo?
Ta, kun dai, harayô pa,
masugo siya nin tawong makiki-olay kan ikakatoninong.
Kaya an siísay man saindo na dai magbutas
sa gabos niyang rogaring, dai sukat magi kong disipulo."**

16. **Kun tapos na an Evangelio, an diacono, o an padi, nagrorokyaw:**

Marhay na Bareta kan Kagurangnan.

Gabos minasimbag:

Pag-omaw saimo, Cristo.

Dangan an libro hinahadokan mantang hilom na nagsasabi:

**Huli kan mga tataramon kan Evangelio
maparà man lugod an satong mga kasâlan.**

17. **Dangan isusunod an homilía, na dapat gibohon kan padi o diacono sa gabos na aldaw nin Domingo asin mga fiesta na ipinaglelehe; sa ibang mga aldaw, ini ipinagsasadol.**

18. Sa pagtapos kan homilía, kinakanta o pinapangadyî an Simbolo o Panugâ nin Pagtubod, kun ini kaipuhan:

Nagtutubod ako sa sarong Diós,
Amang makakamhan,
kaggibo kan langit asin kan dagâ,
kan gabos na nahihiling asin dai nahihiling.
Asin sa sarong Kagurangnan na si Jesu Cristo,
Bogtong na Akì kan Diós,
asin namundag gikan sa Amâ bago kan gabos na panahon.
Diós na gikan sa Diós, Ilaw na gikan sa Ilaw,
totoong Diós na gikan sa totoong Diós,
ipinangakí, dai linalang, sarô sa pagka-Diós sa Amâ:
huli saiya nagkaigwa kan gabos.
Huli sa satong mga tawo asin huli sa satong kaligtasan
naghilig siya hale sa kalangitan.

Sa mga minasunod na tataramon, sagkod sa asin nani-tawo, an gabos minaduko.

Asin nani-laman huli kan Espiritu Santo ki Virgen María,
asin nani-tawo.
Ipinako pa sa cruz para sato kan panahon ni Poncio Pilato;
nagtíos sagkod sa kagadanan asin ilinubong,
asin kan ikatolong aldaw nabuhay-liwat, susog sa mga Kasuratan,
asin suminakat sa langit, nagtutukaw sa tóo kan Amâ.
Asin mamuraway na mabalik,
sa paghukom sa mga buhay asin mga gadan,
an saiyang kahadean daing katapusan.
Asin sa Espiritu Santo, Kagurangnan asin kagtao nin buhay:
na gikan sa Amâ asin sa Akì.
Siya, kaiba kan Amâ asin kan Akì,
sabay na sinasamba asin pinapamuraway:
siya nagtaram sa paagi nin mga profeta.
Asin sa sarô, banal, catolico asin apostolicong Simbahan.
Nagpapahayag ako nin pagtubod sa sarong bonyag
sa pagpatawad nin mga kasâlan.
Asin naghahalat ako kan pagkabuhay-liwat nin mga gadan,
asin kan buhay sa maabot na panahon. Amen.

19. Embes kan Credo Niceno-Constantinopolitano, orog na sa Panahon kan Cuaresma asin sa Panahon kan Pascua kan Pagkabuhay-liwat, magagamit man an Simbolo sa bonyag kan Simbahan Romano na inaapod man na Credo Apostolico:

Nagtutubod ako sa Diós
Amang makakamhan, Kaglalang kan langit asin dagâ,
asin ki Jesu Cristo, Aking bogtong niya,
Kagurangnan ta,

Sa mga minasunod na tataramon, sagkod ki Virgen María, an gabos minaduko.

ipinangidam huli kan Espiritu Santo,
namundag ki Virgen María,
pinasakitan kan panahon ni Poncio Pilato,
ipinako sa cruz, nagadan, asin ilinubong,
huminilig sa mga gadan,
kan ikatolong aldaw nabuhay-liwat hale sa mga gadan,
suminakat sa kalangitan,
nagtutukaw sa tóo kan Diós Amang makakamhan,
hale duman mabalik sa paghukom sa mga buhay asin mga gadan.
Nagtutubod ako sa Espiritu Santo,
sa banal na Simbahan na catolico,
sa paropakianabang nin mga santos,
sa pagpatawad nin mga kasâlan,
sa pagkabuhay-liwat nin laman,
sa buhay na daing kasagkoran. Amen.

PAMIBI NIN BANWAAN

20. Dangan pinapangadyî an Pamibi para sa Gabos, o an Pamibi nin Banwaan.

Patará-tará kan padi:

**Mamibi kita sa Amâ, Kaglalang kan gabos,
na nag-aakô satô bilang mga sadiri niyang akì,
para sa kusog na maotob niato
an mga kahagadan nin pagigin tunay na Cristiano.**

S. Kagurangnan, hinanyoga an samong pamibi.

Mga pag-arang:

1. Tanganing an mga namamayò sa Simbahan
giyahan kan Espiritu Santo sa saindang mga decisión
para sa pagpakarhay kan kinâban,
ipamibi niato sa Kagurangnan.

S. Kagurangnan, hinanyoga an samong pamibi.

2. Tanganing dai niato pagtalikodan an pagsakit,
kundi akoon an mga cruz na minaabot satô,
ipamibi niato sa Kagurangnan.

S. Kagurangnan, hinanyoga an samong pamibi.

3. Tanganing matalastas niato na an buhay na dusay sa Diós
buhay nin paglingkod na may pagsakit,
ipamibi niato sa Kagurangnan.

S. Kagurangnan, hinanyoga an samong pamibi.

4. Tanganing bilang mga maimbod na katiwala kan mga linalang,
huli kan kagayonan kan kinâban
mahanap ta man lugod si Cristo
asin atamanon an gabos niyang linalang,
ipamibi niato sa Kagurangnan.

S. Kagurangnan, hinanyoga an samong pamibi.

5. Tanganing an mga naghehelang asin mga pinabayaan,
magkusog an boót sa saindang mga pagsakit,
ipamibi niato sa Kagurangnan.

S. Kagurangnan, hinanyoga an samong pamibi.

6. Tanganing an mga gadan niatong kadugô asin katood na nagpâsan kan cruz ni Cristo sa kinâban mag-ogma sa kaogmahan sa langit sagkod pa man, ipamibi niato sa Kagurangnan.

S. Kagurangnan, hinanyoga an samong pamibi.

Pamibi kan padi:

Kagurangnan na Diós, Amâ kan mga gabos na linalang, mantang midbid mo an samuyang mga kaluyahan asin kapaabaw-abawan, himatea an mga pag-arang kan saimong banwaan sa tahaw nin saindang katikapohan. Huli ki Cristo samóng Kagurangnan.

R. Amen.

LITURGIA KAN EUCARISTIA

21. Sa pagtapos kaini, pinopônan an Awit sa Ofertorio. Mantang nag-aawit an banwaan, an corporal, purificador, caliz, pallo asin misal ibinubugtak kan mga ministro sa altar.
22. Tamang gayo kun an mga tawo makapagpahiling kan saindang pakisumarô sa pagdolot kan atang, o dinadara sa atubang an hostia asin arak para sa celebracion kan Eucaristia, o iba pang mga atang na makakatabang sa mga pangangaipo kan Simbahan o kan mga dukhâ.
23. An padi, nakatindog sa may altar, kinukua an patena na may tinapay, asin sa duwang kamot iniitaas ini nin kadikit sa ibabaw kan altar asin sa hababang tingog nagsasabi:

**Inoomaw ka, Kagurangnan, Diós nin gabos na linalang,
huli ta sa saimong pagkamatinao
nag-akò kami nin tinapay, na idinodolot mi saimo,
bunga kan dagâ asin kan gibo kan mga kamot nin mga tawo:
ini magigin para samô tinapay nin buhay.**

Dangan ibinababâ an patena na may hostia sa ibabaw kan corporal.

Alagad kun an Awit sa Ofertorio dai kinakanta, masasabi kan padi an mga tataramon na ini sa makusog na tingog; pakatapos, an banwaan makaka-pagrokyaw:

Pag-omawon an Diós sagkod pa man.

24. An diacono, o an padi, nagbubugtak kan arak asin dikit na tubig sa caliz, hilom na nagsasabi:

**Huli sa misterio kaining tubig asin arak
magin man lugod kaming kahiras sa pagka-Diós niya,
na nagpakumbabang magin kahiras sa samong pagka-tawo.**

25. Pakatapos kinukua kan padi an caliz, sa duwang kamot iniitaas ini nin kadikit sa ibabaw kan altar asin sa hababang tingog nagsasabi:

**Inoomaw ka, Kagurangnan, Diós nin gabos na linalang,
huli kan saimong pagkamatinao
nag-akò kami nin arak, na idinodolot mi saimo,
bunga kan balagon asin kan gibo kan mga kamot nin mga tawo,
ini magigin para samô inomon nin kalag.**

Dangan an caliz ibinababâ sa ibabaw kan corporal.

Alagad kun an Awit sa Ofertorio dai kinakanta, masasabi kan padi an mga tataramon na ini sa makusog na tingog; pakatapos, an banwaan makaka-pagrokyaw:

Pag-omawon an Diós sagkod pa man.

26. Pakatapos, an padi nakaduko nin hararom, hilom na nagsasabi:
**Sa kapakumbabaan asin pagsolsol
maakò mo man lugod kami, Kagurangnan;
asin lugod an samuyang atang sa atubang mo ngonian,
mauyonan mo, Kagurangnan na Diós.**
27. Asin, kun pagmarahayon, an padi ma-incienso sa mga atang, sa cruz asin altar. Pakatapos an diacono o ibang ministro ma-incienso sa padi asin sa banwaan.
28. Dangan, nakatindog sa gilid kan altar, an padi naghahanaw kan kamot asin hilom na nagsasabi:
**Hugasi ako, Kagurangnan, sa sakuyang karâtan,
asin linigi ako sa sakuyang kasâlan.**
29. Pakatapos, nakatindog sa tahaw kan altar, atubang sa banwaan, an padi inoonat an mga kamot; asin benebendito an mga kamot, nagsasabi:
**Magpamibi kamo, mga tugang:
tanganing an sako asin an saindong atang
maakò man lugod kan Diós Amang makakamhan.**
- An banwaan minatindog asin minasimbag:
Akoon man lugod kan Kagurangnan
an atang sa saimong mga kamot
para sa kaomawan asin kamurawayan kan saiyang ngaran,
para man sa pakinabang niato
asin kan bilog niyang banal sa Simbahan.

PAMIBI SA MGA DOLOT

30. Dangan, naka-onat an mga kamot, an padi nagpapangadyâ kan Pamibi sa mga Dolot;
Akoa, O Amâ,
**ining mga bunga kan dagâ asin kan samuyang mga kamot:
lubosón mo sinda an gibo kan saimong paglalang,
tanganing, binâgo kan Espiritu Santo,
magin para samô,
kakanon asin inomon nin buhay na daing kasagkoran.
Huli ki Cristo samong Kagurangnan.**
- sa pagtapos, an banwaan nagrorokyaw:
Amen.

PREFACIO V SA MGA DOMINGO KAN TAON

An Paglalang

56. An minasunod na prefacio pinapamibi sa mga Domingo kan taon.

Naka-onat an mga kamot, siya nagsasabi:

An Kagurangnan mapasaindo.

An banwaan minasimbag:

Asin sa saimong espiritu.

An padi, iniítaas an mga kamot, nagpapadagos:

Iítaas an mga puso.

Banwaan:

Initaas mi na sa Kagurangnan.

An padi, naka-onat an mga kamot, nagdadagdag:

Magpasalamat kita sa Kagurangnan satuyang Diós.

Banwaan:

Maninigô asin dapat.

Naka-onat an mga kamot, an padi nagpapadagos kan prefacio.

Totoong maninigô asin dapat, matanos asin nakakaligtas,
na danay asin minsan saen magpasalamat kami saimo:

Kagurangnan, banal na Amâ,

Diós na makakamhan na daing kasagkoran:

Ginibo mo an gabos na sangkap kan kinâban,

asin hinusay an mga paliwat-liwat kan mga panahon;

alagad an tawo hinimò mo sa ladawan mo,

asin ipinasakop saiya an gabos na ngangalasan kan mga bagay,

tanganing siring sa namamahala

magin kagurangnan sa gabos mong linalang,

asin sa atubang kan darakulâ mong gibo

padagos na mag-omaw saimo

huli ki Cristo samong Kagurangnan.

Kaya kaiba kan gabos na Angeles kami nag-oomaw saimo,

nagkukurahaw sa magaya-gayang celebracion:

Banal, Banal, Banal an Kagurangnan Diós nin mga Hukbô . . .

PAMIBI SA EUCARISTIA II

101. An padi, naka-onat an mga kamot, nagsasabi:

Kagurangnan, ika nanggad an Banal,
burabod nin gabos na kabanalan.

102. Benebendito an mga kamot, dangan laob an mga ini sa ibabaw kan mga atang, siya nagsasabi:

**Kaya ining mga atang, namimibi kami,
pabanala kan ambon kan saimong Espiritu,**

Benebendito an mga kamot

asin dungan na benebendicionan an hostia asin caliz na nagsasabi:

**tanganing para samô maging Hawak asin ✠ Dugo
kan samong Kagurangnan na si Jesu Cristo.**

Benebendito an mga kamot.

103. Sa mga minasunod na formula, an mga tataramon kan Kagurangnan sinasabing malinaw asin sayod, susog sa hinahagad kan siring na mga tataramon.

Kan siya, sa rogaring niyang boót, pinasaluiban sagkod sa Pasion,

Kinukua an tinapay,

asin iniítaas nin kadikit sa ibabaw kan altar, nagpapadagos:

**nagkua siya nin tinapay, asin pagpasalamat, binaak ini,
asin tinao sa saiyang mga disipulos, na an sabi:**

Minadukô nin kadikit.

MAG-AKÒ KAMO GABOS ASIN MAGKAKAN KAINI:

TA INI AN SAKUYANG HAWAK,

NA IDODOLOT PARA SAINDO.

An sagradong hostia ibinabayaw sa banwaan, ibinabalik sa patena, asin an padi, tiklod an sarong tuhod, nagsasamba.

104. Pakatapos an padi nagpapadagos:

Siring man, pakapamanggi,

Kinukua an caliz,

iniítaas nin kadikit sa ibabaw kan altar, nagpapadagos.

pagkua niya man nin caliz,

asin giraray pagpasalamat saimo, tinao sa saiyang mga disipulos,

na an sabi:

Minadukô nin kadikit.

MAG-AKÒ KAMO GABOS ASIN MAG-INOM KAINI:

TA INI AN CALIZ KAN SAKUYANG DUGO

KAN BÂGO ASIN DANAY NA TIPAN,

NA PAPABOLOSAN PARA SAINDO ASIN PARA SA DAKUL

SA PAGPATAWAD KAN MGA KASÂLAN.

INI PAGGIBOHON NINDO SA PAGROMDOM SAKO.

An caliz ibinabayaw sa banwaan, ibinababâ sa corporal, asin an Padi, tiklod an sarong tuhod, nagsasamba.

105. Dangan nagsasabi:

Misterio kan pagtubod.

Asin an banwaan minapadagos, nagrorokyaw:

An pagkagadan mo, Kagurangnan, ipinapamareta niamo,
an pagkabuhay mo liwat ipinapahayag, sagkod na ika magdatong.

O:

Sa lambang pagkakan mi kaining tinapay asin pag-inom kan caliz,
an pagkagadan mo, Kagurangnan, ipinapamareta niamo,
sagkod na ika magdatong.

O:

Paraligtas kan kinâban, ligtasan kami,
huli kan cruz asin pagkabuhay mo liwat, itinalingkas mo kami.

106. **Dangan, naka-onat an mga kamot, an padi nagsasabi:**

Kaya kami na nagroromdom
kan saiyang pagkagadan asin pagkabuhay-liwat,
nagdodolot saimo, Kagurangnan,
kan tinapay nin buhay asin caliz nin kaligtasan,
nagpapasalamat ta pinapagkanigo mo
na mag-atubang asin maglingkod saimo.

Asin nakikimaherak kaming nag-aarang,
na kaming nagpapakinabang kan Hawak asin Dugo ni Cristo
pagsararoon kan Espiritu Santo.

Giromdoma, Kagurangnan, an saimong Simbahan
na nakalakop sa bilog na kinâban,
tanganing malubos mo siya sa pagkamoot
kaiba kan samong Papa si **N.** asin kan samong Obispo, si **N.***
asin kan gabos na clero.

Siring man giromdoma sa saimong pagkaherak,
an samong mga tugang
na nagturog sa paglaom kan pagkabuhay-liwat,
asin an gabos na mga gadan,
dangan akoa sinda sa liwanag kan saimong lalawgon.
Kaheraki kami gabos, namimibi kami,
tanganing kaiba ni Santa María, Virgen na Inâ kan Diós,
kaiba ni San José, saiyang Esposo,
kan mga banal na Apostoles
asin gabos na Santos na kaidto pa nakapagaya-gaya saimo,
magkanigong magin kahiras kan buhay na daing kasagkoran,
mag-omaw asin magpamuraway saimo siring man

Benebendito an mga kamot.

huli sa Akì mong, si Jesu Cristo.

107. **Kinukua an patena na igwang hostia asin an caliz, asin dungan na ibinabayaw na nagsasabi:**

Huli saiya, asin kaiba niya, asin sa saiya,
saimo Diós Amang makakamhan,
kasarô kan Espiritu Santo,
an gabos na kagalangan asin kamurawayan,
sa gabos na kapanahonan kan mga panahon

An banwaan nagrorokyaw:

Amen.

PAMIBI SA EUCARISTIA III

109. **An padi, naka-onat an mga kamot, nagsasabi:**

Kagurangnan, ika naggad an Banal,
asin an gabos na linalang na inaataman mo
maninigong nag-oomaw saimo,
huli ta sa saimong Akì,
samong Kagurangnan, Jesu Cristo
sa bagsik asin kusog kan Espiritu Santo,
binubuhay asin pinapabanal mo an gabos,
asin dai ka nag-oontok sa pagtipon kan banwaan para saimo,
tanganing poon pagsirang sagkod pagsolnop kan saldang
malinig na atang ikadolot sa saimong ngaran.

110. **Benebendito an mga kamot, dangan laob an mga ini sa ibabaw kan mga atang, siya nagsasabi:**

**Kaya, Kagurangnan, kami nakikimaherak na nag-aarang saimo,
na ining mga atang na dinara mi saimo tanganing mabendicionan,
papagkanigoang pabanalon kan iyo man sanang Espiritu,**

Benebendito an mga kamot

asin dungan na benebendicionan an hostia asin caliz na nagsasabi:

**tanganing magin Hawak asin ✠ Dugo
kan saimong Akì, samong Kagurangnan Jesu Cristo:**

Benebendito an mga kamot.

sa saiyang pagboót sine-celebrar mi ining mga misterio.

111. **Sa mga minasunod na formula, an mga tataramon kan Kagurangnan sinasabing malinaw asin sayod, susog sa hinahagad kan siring na mga tataramon.**

Ta kan banggi na siya pinasaluiban,

Kinukua an tinapay,

asin iniítaas nin kadikit sa ibabaw kan altar, nagpapadagos:

**nagkua siya nin tinapay
asin pagpasalamat saimo, nagbendicion,
binaak, asin tinao sa saiyang mga disipulos, na an sabi:**

Minadukô nin kadikit.

MAG-AKÒ KAMO GABOS ASIN MAGKAKAN KAINI:

TA INI AN SAKUYANG HAWAK,

NA IDODOLOT PARA SAINDO.

An sagradong hostia ibinabayaw sa banwaan, ibinabalik sa patena, asin an padi, tiklod an sarong tuhod, nagsasamba.

112. Pakatapos an padi nagpapadagos:

Siring man, pakapamanggi,

Kinukua an caliz,

iniítaas nin kadikit sa ibabaw kan altar, nagpapadagos.

pagkua niya man nin caliz

asin pagpasalamat saimo, nagbendicion,

asin itinao sa saiyang mga disipulos, na an sabi:

Minaduko nin kadikit.

MAG-AKÒ KAMO GABOS ASIN MAG-INOM KAINI:

TA INI AN CALIZ KAN SAKUYANG DUGO

KAN BÂGO ASIN DANAY NA TIPAN,

NA PAPABOLOSAN PARA SAINDO ASIN PARA SA DAKUL

SA PAGPATAWAD KAN MGA KASÂLAN.

INI PAGGIBOHON NINDO SA PAGROMDOM SAKO.

An caliz ibinabayaw sa banwaan, ibinababâ sa corporal, asin an padi, tiklod an sarong tuhod, nagsasamba.

113. Dangan nagsasabi:

Misterio kan pagtubod.

Asin an banwaan minapadagos, nagrorokyaw:

An pagkagadan mo, Kagurangnan, ipinapamareta niamo,

an pagkabuhay mo liwat ipinapahayag, sagkod na ika magdatong.

O:

Sa lambang pagkakan mi kaining tinapay asin pag-inom kan caliz,

an pagkagadan mo, Kagurangnan, ipinapamareta niamo,

sagkod na ika magdatong.

O:

Paraligtas kan kinâban, ligtasan kami,

huli kan cruz asin pagkabuhay mo liwat, itinalingkas mo kami.

114. **Dangan, naka-onat an mga kamot, an padi nagsasabi:**

**Kaya, Kagurangnan, kami na nagroromdom
kan nakakaligtas na pasion kan saimong Akì
asin kan makangangalas na pagkabuhay-liwat
patin pagsakat sa langit,
siring man kaming naghahalat kan saiyang ikaduwang pagdatong,
nagpapasalamat na nagdodolot saimo
kaining buhay asin banal na sacrificio.**

**Lilingya, namimibi kami, an dolot kan saimong Simbahan
asin sa pagmidbid mo kan Hostia,
na sa pagsacrificio kaiyan, minâwot mong maolían boót,
itugot mo na kaming binabâgo kan Hawak asin Dugo
kan saimong Akì,
panô kan saiyang Espiritu Santo,
maabtan man lugod
na sarong hawak asin sarong espiritu ki Cristo.**

**Gibohon niya lugod kaming daing-sagkod na dolot saimo,
tanganing kaiba kan saimong mga pinilì
makamtan mi an pamana,
enot, kaiba kan orog kapalad na Virgen María, Inâ kan Diós,
kaiba ni San José, saiyang Esposo,
kaiba kan saimong mga santos Apostoles
asin mamuraway na Mártires
kaiba ni San Francisco de Asis
patin gabos na mga Santos:
sa danay nindang pagsurog sa atubang mo
nagsasarig kaming matabangan.**

Ining Hostia kan samong pakipag-ulian,
namimibi kami, Kagurangnan,
makapauswag man lugod kan katoninongan
asin kaligtasan sa bilog na kinâban;
an saimong Simbahan, na nagbabaklay sa dagâ,
papagkanigoang magsarig sa pagtubod asin pagkamoot
kaiba kan saimong sorogoon si **N.** samong Papa
asin kan samong Obispo si **N.**,
kaiba kan gabos na Obispo,
asin gabos na clero, asin kan bilog na banwaan na tinipon mo.

Kaugayi an mga panugâ kaining familia,
na binoót mong maki-atubang saimo.
Maugayon na Amâ, kaheraking pagsararoa saimo,
an gabos mong akì saen man sinda nakawarak.

An mga tugang niamong gadan
asin an gabos na nagpapagaya-gaya saimo,
na nagtalikod na sa panahon na ini,
maboót mong akoon sa saimong kahadean,
naglalaom kaming makakaduman,
tanganing sarabay kaming mapanô sagkod pa man
kan saimong kamurawayan,

Benebendito an mga kamot.

huli ki Cristo samong Kagurangnan,
sa paagi niya iwinawaras mo an gabos na karahayan sa kinâban.

115. **Kinukua an patena na igwang hostia asin an caliz, asin dungan na ibinabayaw na nagsasabi:**

Huli saiya, asin kaiba niya, asin sa saiya,
saimo Diós Amang makakamhan,
kasarô kan Espiritu Santo,
an gabos na kagalangan asin kamurawayan,
sa gabos na kapanahonan kan mga panahon

An banwaan nagrorokyaw:

Amen.

RITO SA PAGCOMUNION

124. Pakababaan an caliz asin patena, an padi benebendito an mga kamot na nagsasabi:

**Natukdoan kan mga nakakaligtas na tugon,
asin pinatood kan diósnon na kaugalian,
nangangahas kitang magsabi:**

Mina-onat kan mga kamot asin, kaiba an banwaan, nagpapamibi:

A mâ niamo, na yaon sa langit:
pabanalon an ngaran mo;
magdatong an kahadean mo;
mangyari an boót mo sa dagâ nin siring sa langit.
An samong kakanon sa aroaldaw itao mo samuya ngonian,
asin patawadon mo kami sa samong mga kasâlan,
siring na pinapatawad niamo an mga nagkakasalà samuya;
asin hare kami pagdaraha sa sugot;
kundi agawa kami sa maraot.

125. Naka-onat an mga kamot, an padi solong minapadagos na nagsasabi:

**Agawa kami sa gabos na maraot, namimibi kami Kagurangnan;
warasan sa mga aldaw niamo an katoninongan,
tanganing kaming natabangan kan saimong pagkaherak
magin danay na talingkas sa kasâlan
asin man ligtas sa gabos na kapurisawan:
mantang kami naghahalat kan maogmang paglaom
asin pagdatong kan samong Paraligtas na si Jesu Cristo.**

Benebendito an mga kamot.

Tinatapos kan banwaan an pamibi, nagrorokyaw:

**Huli ta saimo an kahadean,
asin an kapangyarihan, siring man an kamurawayan
sa mga kapanahonan.**

126. **Dangan an padi, naka-onat an mga kamot, nagsasabi sa sayod na tingog:**

**Jesu Cristong Kagurangnan,
ika na nagsabi sa saimong mga Apostoles:
Katoninongan iwinawalat ko saindo,
an sakong katoninongan itinatao ko saindo:
hare paghilinga an samong mga kasâlan,
kundi an pagtubod kan saimong Simbahan;
asin papagkanigoa na siya mapatoninong asin magkaboronyog
susog sa saimong kabôtan.**

Benebendito an mga kamot.

**Ika, na nabubuhay asin naghahade
sa kapanahonan kan mga panahon.**

An banwaan minasimbag:

Amen.

127. **Nakaatubang sa banwaan, an padi inoonat an mga kamot dangan benebendito an mga kamot, nagdadagdag:**

An katoninongan kan Kagurangnan danay na mapasaindo.

An banwaan minasimbag:

Asin sa saimong espiritu.

128. **Dangan, kun pagmarhayon, an diacono o an padi minadagdag:**

Magpatinaraohan kamo nin katoninongan.

**Asin susog sa kinaugalian kan lugar, an gabos nagpapahayag kan katoninongan,
pagkasararô asin pagkamoot sa lambang sarô; an padi nagpapahayag kan katoninongan sa
diacono o sa ministro.**

129. **Dangan kinukua an hostia asin binabaak sa ibabaw kan patena, asin an sadit na kabtang ibinubugtak sa caliz na nagsasabi sa hilom:**

**Ining pagsalák kan Hawak asin Dugo
kan Kagurangnan niatong si Jesu Cristo
magdara sato na mga nag-aakò kaini
sa buhay na daing kasagkoran.**

130. **Mantang an minasunod kinakanta o sinasabi:**

**Cordero kan Diós, na nagpaparà kan mga kasâlan kan kinâban:
kaheraki kami.**

**Cordero kan Diós, na nagpaparà kan mga kasâlan kan kinâban:
kaheraki kami.**

**Cordero kan Diós, na nagpaparà kan mga kasâlan kan kinâban:
tawi kami nin katoninongan.**

Pwede man ining ulit-uliton nin nagkapirang beses, kun napapalawig an pagbaak nin tinapay. Alagad sa huring pag-ulit sinasabi an tawi kami nin katoninongan.

131. Dangan an padi, bendito an mga kamot, hilom na nagsasabi:

Jesu Cristong Kagurangnan, Akì kan Diós na buhay,
ika, na sa pagboót kan Amâ,
sa tabang kan Espiritu Santo,
nagtaong buhay sa kinâban huli kan saimong pagkagadan:
agawa ako huli kaining orog kabanal mong Hawak asin Dugo
sa gabos kong kasâlan asin gabos na karâtan:
asin giboha akong danay na dayupot sa saimong mga tugon,
asin dai mo naggad itugot na ako makasuhay saimo.

O:

An pag-akò kan saimong Hawak asin Dugo,
Jesu Cristong Kagurangnan,
dai man lugod magin hukom asin padusa sako:
kundi huli kan saimong pagkaherak,
magin kalasag ko sa isip asin hawak,
asin bulong sa nakakapaomay.

132. An padi linuluhod an sarong tuhod, kinukua an hostia, iniítaas nin kadikit sa ibabaw kan patena o sa ibabaw kan caliz, asin atubang sa banwaan, nagsasabi sa malinaw na tingog:

Uya an Cordero kan Diós,
u ya an nagpaparà kan mga kasâlan kan kinâban.
Paladan an mga inapod sa pamanggi kan Cordero.

Asin kaiba an banwaan, an padi nagdadagdag:

Kagurangnan, bakò akong maninigo
na ika magdagos sa sakuyang harong:
alagad magtaram ka saná, asin an sakong kalag maomayan.

133. Asin an padi, atubang sa altar, hilom na nagsasabi:

Atamanon man lugod ako kan Hawak ni Cristo
sagkod sa buhay na daing kasagkoraan.

Asin magalang na nag-aakò kan Hawak ni Cristo.

Dangan kinukua an caliz asin hilom na nagsasabi:

Atamanon man lugod akò kan Dugo ni Cristo
sagkod sa buhay na daing kasagkoraan.

Asin magalang na nag-iinom kan Dugo ni Cristo.

ANTIFONA SA COMUNION

Cf. S 97, 3

Nahiling kan gabos na poró kan dagâ, an pagligtas kan satong Diós.

134. Pakatapos, kinukua an patena o an copon, minarani sa mga macomunion, asin an hostia iniítaas, pinapahiling sa lambang sarô asin nagsasabi:

An Hawak ni Cristo.

An macomunion minasimbag:

Amen.

Dangan minacomunion.

Siring man kaini an gigibohon kan diacono, kun siya mapacomunion.

135. Kun igwa nin macomunion kan Hawak asin Dugo, susunodon an pinagboboót na rito sa siring na kamugtakan.

136. Mantang an padi nag-aakò kan Hawak ni Cristo, pinopônan na an Awit sa Comunión.

137. Pakatapos pagpacomunion, an padi, o an diacono o an acolito liniligin an patena sa ibabaw kan caliz asin man an caliz.

Mantang naglilinig, an padi hilom na nagsasabi:

**An inakò kan samong ngosò, Kagurangnan,
mapakinabangan man lugod niamo sa malinig na kalag,
asin ining inakò niamo digdi sa kinabân
magin ming bulong na daing kasagkoran.**

138. Dangan an padi pwedeng magbalik sa tukawan. Kun kaipuhan, pwedeng mag-ontok na toninong sa dikit na panahon, o sarong salmo o cantico nin pag-omaw o sarong awit pwedeng kantahon.

PAMIBI PAKACOMUNION

139. Dangan nakatindog sa tungod kan tukawan o kan altar, atubang sa banwaan, nakabendito an mga kamot, an padi nagsasabi:

Mamibi kita.

An gabos, kaiba an padi, toninong na magpapamibi sa dikit na panahon, kun dai pa ini ginibo. Dangan, naka-onat an mga kamot, an padi nagpapagadyî kan Pamibi Pakacomunion.

O Amâ, an sacramento nin pagkasararô na samuyang inakò
makapatalubo nin pagkaboronyog (mi) saimo
asin sa samuyang kapwa,
tanganing, mantang naghahalat
kan bâgong langit asin bâgong dagâ,
manòdan ming mabuhay na kasarô an gabos na linalang.
Huli ki Cristo samong Kagurangnan.

Sa pagtapos kaini an banwaan nagrorokyaw:

Amen.

PAMIBI PARA SA PANGATAMAN KAN LINALANG

An minasunod na pamibi sinasabi pakatapos kan Pamibi Pakacomunion, an celebrante mamamayó sa banwaan sa pagpamibi, siya nagsasabi:

O Diôs nin pagkamoot asin buhay,
samong ginikanan asin padudumanan,
Kaggibo nin gabos na uya samo asin nin gabos sa kapalibotan,
akoa an samong dalisay na pag-omaw
asin pagsamba sa saimong kamurawayan.

Sa kapinônan, iwinaras mo an liwanag,
minasdan mo an gabos mong linalang,
pinangyari mo sainda an kahusayan asin karahayan,
asin sa tawo, pinaghiras mo an katungdan
nin pangangataman asin pamamahala.

Patawada kami sa mga salà ming naginibo:
nin pagsuháy sa kabôtan mo,
nin kapaabaw-abawan asin padagos na
pagpatimasang sa kalikasan asin katigayonan
nin pagigin kabaing mo asin katuwang mo.

Siring sa sorogoon mong si David,
kami nagsosolsol asin nagaarang:
“Pusong malinig lalanga sakô, O Diós,
sarong bâgo asin maimbod na Espiritu ibugtak mo sakô.”
Tabangan mo kaming magbalik-boot saimo.

Bangonon mo kami hale sa kapadungkalan,
na magin malinaw samo an pagigin-katiwala,
asin na bakô kami Diós, kundi ika sana, wara nang iba;
na igalang mi an samong kapwa kasarô
nin gabos mong mga linalang.

Sagom kan saimong kakusugan asin kabagsikan,
giboha kaming magin mga taga-hasok, taga-protehir,
asin mga burabod a magtatao sa samong kapwa
asin sa saimong mga linalang nin buhay na magsusûpay
sagkod sa buhay na daing kasagkoran.

Amen.

RITO SA PAGTAPOS

140. Kun kaípuhan, isinusunod an mga halipot na paísi sa banwaan.

141. Dangan, ginigibo an pagpahumale. An padi, atubang sa banwaan, naka-onat an mga kamot, nagsasabi:

An Kagurangnan mapasaindo.

An banwaan minasimbag:

Asin sa saimong espiritu.

142. May mga aldaw o ocasion kun noarin an formulang ini nin pagbendicion, susog sa mga rubrico, pinapagenotan nin orog na solemng formula nin pagbendicion o nin pamibi para sa banwaan.

An diacono, o kun mayô, an padi nag-aalok sa banwaan:

Magdukô kamo sa pagbendicion.

Pakatapos an padi, naka-onat an mga kamot sainda mantang saiyang sinasabi bendicion:

An Diós na makakamhan

**magbendicion saindo kan saiyang pagkaherak,
asin magpabolos saindo kan kaisipan
nin nakakaligtas na kadonongan.**

S. Amen.

**Danay kamong pakakanon sa aarogan nin pagtubod,
asin tanganing kamo magtagal,
pabungahon kamo sa banal na gibo.**

S. Amen.

**Birikon niya an saindong mga lakad pasiring saiya,
asin ipahiling saindo an dalan nin katoninongan asin pagkamoot.**

S. Amen.

An padi minabendicion sa banwaan na nagsasabi:

A sin an bendicion kan Diós na makakamhan,
Amâ, asin Akì, ✠ asin Espiritu Santo,
maghilig asin magdanay saindo sagkod pa man.

An banwaan minasimbag:

Amen.

144. Dangan, an diacono o an padi mismo, bendito an mga kamot asin nakaatubang sa banwaan, nagsasabi:

Lakaw kamo sa katoninongan ni Cristo.

An banwaan minasimbag:

Salamat sa Diós.

145. Dangan, susog sa kinaugalian, an padi hinahadokan an altar sa pagtaong-galang siring sa pagpoon. Pakatapos na magdukô nin hararom kaiba an mga ministro, siya naghahale.
144. Kun igwa nin masunod tulos na iba pang liturgia, an pagpahumale dai na ginigibo.